

ಮುಷ್ಟರ್ದಿಂದಾಗುವ ನಷ್ಟಿ

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ವಾತಾವರಣ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಸಮಾವೇಶಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ನಿಷ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜಾಹೀರಾತುಗಳೂ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕನಾರ್ಟಕ ಸಹಿತ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು ಜಾಹೀರಿಕೆ ಹೂಡಿಕೆ ಸಮಾವೇಶಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದೆ. ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು ಉದ್ದೋಷಗ್ರಾಹಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿದೆ. ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತರ ಯುವಜನರು ಸೂಕ್ತ ಉದ್ದೋಷಗ್ರಾಹಿಗಳಿಗೆ ಒದ್ದಾಯಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸಹಜವೇ. ಆದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಘೋರ ವಾತಾವರಣ ಇದರೀ? ಕಾರ್ಮಿಕರು ನೇಮುದಿಯಿಂದ ಕೇಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಉತ್ತಾದನಾ ಕ್ರಮ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತಿದ್ದರೀ?

ಮುಷ್ಟರ್ದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಬದಲಾಗದೇ ಇರುವುದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ. ಉತ್ಪಾದನೆ ಸ್ಥಿತಿಗೊಳಿಸುವುದು, ಬೀದಿಗಳಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹಾನಿ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು, ಕೆಲಸದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕೆಡಿಸುವುದು—ಹೀಗೆ ಮುಷ್ಟರ್ದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಕ ವಿಧಾನಗಳೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಇವೆ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಜಪಾನೀ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಂದ ನಾವು ಕೆಲಿಯಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳಷಿಂದಿದೆ.

ಶಿವಾಲಿಕದಲ್ಲಿರುವ ಲೇಬ್ರಾ ಬ್ಯಾರೋ ನೀಡಿರುವ ಅಂತಿಮ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಪ್ರೋನ್ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವತೆ ಕಾಣಿಸ್ತಿಲ್ಲ. 2017ರಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಒಟ್ಟು 11.73 ಲಕ್ಷ ಮಾನವ ದಿನಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕ ಮುಷ್ಟರ್ದಿಂದಾಗಿ ಕೆಲ್ದುಕೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಿದೆ ಬ್ಯಾರೋ ನೀಡಿರುವ ವರದಿ. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕೆ 550 ಹೊಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೊಟಿಯಾದರೆ, 2017ರಲ್ಲಿ ಕೆಲ್ದುಕೊಂಡ ಮಾನವ ದಿನಗಳ ಶೇಕಡಾವಾರು 44ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದ್ದು, ಉತ್ತಾದನಾ ನಷ್ಟದಲ್ಲಿ, ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೆಯ ಶೇಕಡಾ 57ರಷ್ಟು ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. 2014–17ರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 73.42 ಲಕ್ಷ ಮಾನವ ದಿನಗಳು ಮುಷ್ಟರ್ದಿಂದ ವ್ಯಾಧವಾಗಿದ್ದ ದೇಶದ ಚೊಕ್ಕಸ್ಕೆ ಒಟ್ಟು 1435 ಹೊಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

2016ರಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮುಷ್ಟರ್ದೆ ದೊಡ್ಡ ಸುಧಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ 2017ರಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಹಲವು ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮುಷ್ಟರ್ಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಗುಜರಾತ್ ನ ಟಾಟಾ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯ ಮುಷ್ಟರ್, ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಬಟ್ಟಿ ಗಿರಣಿ ನೋಕರರ ಮುಷ್ಟರ್, ಕೇರಳ ಮತ್ತು ಕನಾರ್ಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಾಗೆ ನಡೆದ ಹಲವು ಮುಷ್ಟರ್ಗಳು ವರ್ಷವಿದೇ ಕಾರ್ಮಿಕ ಅಶಾಲಿಯನ್ನು ವ್ಯಾಪ್ತಿ ತೋರಿದವು. ಅದರಲ್ಲೂ ಕ್ಷೇತ್ರಂಬ ಸಂಬಳ ಸಿಗುವ ಕ್ಷೇತ್ರವೇದೆ ಹೆಸರಾದ ಮಾಹಿತಿ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 2017ರಲ್ಲಿ ಮುಷ್ಟರ್ದ ವಾತಾವರಣ ಇದ್ದಾದ್ದು ನೋಡಿದರೆ, ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಅಪ್ರೋನ್ ನೇಮುದಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಎದ್ದು ಕಂಡಿತು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕನೊಬ್ಬ 9 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಕೇಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇದನ್ನೇ ಒಂದು ಮಾನವದಿನ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 2017ರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮುಷ್ಟರ್ದಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡು ಮುಂಚೊನೆಯಲ್ಲಿದ್ದು 2017ರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 5.74 ಲಕ್ಷ ಮಾನವದಿನಗಳನ್ನು ಕೆಲ್ದುಕೊಂಡಿದೆ ಗುಜರಾತ್ ಮತ್ತು ಪತ್ತಿಮ ಬಂಗಾಳಗಳು ನಂತರದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿವೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಬಿಜೆವಾಲ್ ನೋಕರರ ಮುಷ್ಟರ್ ದೊಡ್ಡ ಸುಧಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಜಾಹೀರಿಕರಿಂದ ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಭಾರೀ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ, ಬೃಹತ್ ಯಾಂತ್ರಿಕರಣ, ಬೃಹತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್ ನಡೆಸಿದೆ. ಈಗೆನಿದ್ದರ್ಶರೂ ದೊಡ್ಡದು ಸುಂದರ ಎನ್ನುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಜನಪ್ರಿಯ. ದೊಡ್ಡ ಕಂಪನಿಗಳು ಸಣ್ಣ ಕಂಪನಿಗಳನ್ನು ನುಗ್ಗಿಸುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಸಹಜ ವಿದ್ಯುಮಾನ. ಆದರೆ ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಉದ್ದೋಷಗಳಿಗೆ ಕುರಿ, ಉತ್ತಾದನಾ ಹೆಚ್ಚೆ ಕಿಟಕಿ ಮುಂತಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕ್ರೇಸ್‌ನಾಲ್ವಿಂಗ್‌ವಾಗ್ ಕಾರ್ಮಿಕರು ತಮ್ಮ ಹಿತಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ರಕ್ಖಣೆಗಾಗಿ ಮುಷ್ಟರ್ದ ಮೌರೆ ಹೊಗುತ್ತಾರೆ. ಮುಷ್ಟರ್ದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಬದಲಾಗದೇ ಇರುವುದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ. ಉತ್ತಾದನೆ ಸ್ಥಿತಿಗೊಳಿಸುವುದು, ಬೀದಿಗಳಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹಾನಿ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು, ಕೆಲಸದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕೆಡಿಸುವುದು—ಹೀಗೆ ಮುಷ್ಟರ್ದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಕ ವಿಧಾನಗಳೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಇವೆ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಜಪಾನೀ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಂದ ನಾವು ಕೆಲಿಯಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳಷಿಂದಿದೆ. ಅದೇನೇ ಇದ್ದರೂ ವಿವರಿತ ಬೆಲೆಯೇರಿಕೆ, ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಕೆಯ ವೆಚ್ಚೆ ಏರಿಯಿಂದು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಅಸಂತುಷ್ಟಿಯನ್ನು ಇತ್ತಿಳಿಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ಎನ್ನುವುದು ವಾಸ್ತವ. ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ನೀಡಿರುವ ರೂಪಿಸುವಾಗ ಈ ವಿವರಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಿತ್ತಿರುವ ಮಾನವದಿನಗಳ ನಷ್ಟವನ್ನು ಕಡೆಮೆಗೊಳಿಸಲು ಸಮನ್ವಯದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

■ ಬಿ.ಎಂ.ಹನೀಫ್

ಕಾಕ್ತು ರ್